

sagt, jo mere man kunde blive enig om at fastholde det Standpunkt, som fra den Side, hvortil jeg hører, bestandig er blevet fastholdt her i Thinget, desto mere vil jeg ogsaa kunne være tilbøjelig til at gjøre Offre til at skabe et virkelig godt Svørn. Jeg vilde det saa meget mere, som det, naar jeg læser den ærede Ministers Motiver igjennem, forekommer mig, at det Naab, man kan knytte til Landets Forsvar gjennem Svørnets, bliver langt lysere, end naar man gienemlæser den ærede Krigsministers Fremstilling af, hvorledes det vilde stille sig, naar man vilde sætte sig overveiende til Svørnets. Hvad for det Første Kjøbenhavns Forsvar fra Søfiden angaar, tror jeg ikke, at man kan have nogen Grund til at klage over, hvad der er fremkommet fra den ærede Marineminister. Ligeledes maa man være ret tilfreds med den ærede Marineministers Bemærkninger om den anden Opgave, idet hans Bemærkninger dog give et Indtryk af, at den ærede Minister ikke har nogen egentlig stærk Tro til, at denne Overførelse af Tropper fra Tylland og Fyn til Sjælland ved Hjælp af Flaaden, vil blive saa overordentlig let, som man synes at forudsætte i Hærens Kredse. Jeg synes ikke, at de Udtalelser, der ere komne frem her, ere af nogen synderlig opmuntrende Natur, og det glæder mig, thi jeg tror, at den hele Rante ikke vil holde Stil, naar det kommer til Stykket. Derimod er den Fremstilling, der er givet af den ærede Marineminister med Hensyn til Landgangsforløb, langt mere opmuntrende end den, der findes i Motiverne til den ærede Krigsministers Forslag. Der faar man nærmest Argumenter for ikke at være for tillidsfuld, hvorimod jeg med Glæde ser, at den høitærede Marineminister udtaler sig ret tillidsfuldt og fremhæver de store Fordele, som den nyere Lids Forandringer i Svørnets ville medføre for en Kamp i vore Farvande, selv for en mindre Flaade overfor en større. Det staaer i Motiverne, og jeg skal derfor ikke trætte de Herrer med at gjentage det; men man faaer, som sagt, den Tro, at der kan udrettes ikke saa Lidt, og at et nok saa godt Naab kan bygges paa Marinen som paa Kjøbenhavns Befæstning; thi det er jo egentlig de to Mobsætninger, der nu her komme frem. Altsaa jeg gjentager: hvad enten jeg ser hen til Lovforslaget eller til Motiverne, forekommer det mig, at i begge Henseender ligger der i Forslaget, hvad vi jo ogsaa tidligere have erkjendt her i Thinget og i vor Betænkning, et godt og brugbart Grundlag for at komme til en Forstaelse og maaſte derpaa bygge noget virkelig Godt for Landets kraftige Forsvar mod Fjenden. Men jeg siger, at det rigtigst kan er under een Forudsætning, den nemlig, at det overhovedet lykkes for os her i Thinget, eller at overhovedet Thinget vil fastholde sin gamle Stilling med Hensyn til Landets Forsvar i det Hele, sin gamle Opfattelse af, hvor Hovedvægten bør lægges, og hvor den

for at gjøre dette klart, maa jeg komme Noget ind paa Thingets Stilling i saa Henseende tidligere. Det er en Selsølg, at jeg ikke, uden at det er nødvendigt, skal komme ind paa Landsforsvaret og navnlig ikke paa Spørgsmaalet om dets Ordning, der nu er uddebatteret. Men jeg kan dog ikke Andet end kortelig minde de Herrer om, hvorledes vi tidligere have stillet os, og jeg er saa meget mere opfordret hertil, som det efter Referaterne og efter, hvad der iverigt er sagt mig — jeg har ikke selv været tilstede igaar — synes, at man ikke har været saa ganske fri for at have glemt, hvad Striden stod om tidligere, hvad den egentlig dreiede sig om. Jeg vil nu ikke gaa længere tilbage end til 1874—75. Fra den Tid foreligger en Betænkning, der findes i Lidenen for samme Aar, Tillæg B, Sp. 1022 ff, og hvor det daværende Flertal udtaler sig væsentlig for at koncentrere, om jeg maa sige, Forsvaret om Sjællands Kyster. Der findes den saa meget omtalte Betegnelse af Sjælland som en „naturlig Fæstning“, omgivet af de brede Bænde, i hvilke man da skulde samle Flaaden for at benytte den til Forsvar, og fra hvis Kyster man først og fremmest maatte se at holde Fjenden borte for at bevare denne Landsdel som en naturlig Fæstning, men vel at mærke ikke saaledes, som det synes at være bleven forstaaet fra nogle Sider, som om man skulde være af samme Mening som den, der er udtalt i Krigsministerens Forsvarsplan, der vel ganske vist ogsaa lægger Hovedvægten paa Sjælland, men ikke paa at koncentrere Forsvaret paa Kysterne, men om Kjøbenhavn. Thi i saa Henseende er der en meget væsentlig Forskjel, hvad jeg senere skal tildele mig at vise, mellem, hvad dette Thing bestandig har hævdet, og hvad Ministeren nu foreslaar. Hvad man dengang vilde, var ikke at betragte Hovedstaden, men Sjælland, som en samlet Fæstning, som en Reduit, det sidste faste Punkt, hvis Kyster det derfor gjaldt om for enhver Pris at lægge hele Kraften paa at forsvare. Jeg var forøvrigt ikke Medlem af vedkommende Udvalg, men dette Udvalg har senere faaet Tilslutning tilbids, jeg vil ikke sige ganske, men tilbids, af senere Udvalg, skjøndt disse senere Udvalg have klaret noget bedre, hvad der mentes; jeg kan godt sige det, da jeg ikke har været med i det førstomtalte Udvalg. Men det hedder dog ogsaa i samme Betænkning lidt længere nede paa Siden, at „vore Kræfter bør koncentrereres paa at gjøre Forsvaret i første Linie saa stærkt som muligt“; altsaa, det er ikke til det sidste Forsvar af Fæstningen, man skal sætte sit Naab, men til Forsvaret i første Linie, og for at gjøre dette Forsvar i første Linie muligt, er det, siger det endvidere, ikke heldigt at have en Fæstning i Nyggen. Det en saadan Fæstning svækker Forsvarets Styrke i første Linie, gjælder det at undgaa den for enhver Pris. For at faae Forsvaret i første Linie saa stærkt som muligt,